

Massale procedures in het bestuursrecht

Masterclass Toekomstbestendig goed bestuur

Prof.mr. Y.E. Schuurmans
Mr. G. Knuttel

2 september 2015



Universiteit Leiden

Massale procedures

- Inleiding
- Typen massale procedures
- Praktijkvoorbeeld provincie Overijssel
- Uitvoeringsproblemen
- Hoe blijven ze beheersbaar?



Typen massale procedures

- Vele belanghebbenden worden door hetzelfde besluit geraakt



- Een gebeurtenis of besluit veroorzaakt schade bij een groot aantal rechtssubjecten



- Een nieuwe regel of beleid raakt een groot aantal rechtssubjecten

Spraakmakende zaken



- Nationalisatie SNS-
reaal: > 700
beroepschriften



- Vogelaarheffing: > 50%
corporaties procedeert



- Buitenlandpremie
zorgverzekeringswet: >
5000 bezwaren in eerste
maanden

- Belastingrecht: > 1.3
mln bezwaren tegen
belasting
vakantieuitkeringen



Casus Nb-wet



- Medio 2013 tot nu: 850 bezwaarschriften;
- Vrijwel alle van één bezwaarmaker (MOB);
- Tegen ruim 800 vergunningen;
- Methode Overijssel (prettig contact, de andere aanpak) werkte niet;
- Aparte 'productielijn' – idem Raad van State;
- Doorlooptijd aanvraag vergunning tot uitspraak RvSt >2 jaar (enkele zaken)
- 160.000 dwangsommen wegens niet tijdig beslissen.

Wat zijn de uitvoeringsproblemen?

- Besluittermijnen zijn lastig – of niet – te halen
- Gebrek aan rechtszekerheid
- Sommige onopgeloste rechtsvragen (besluit, belanghebbende, bestuursorgaan; strijd met wet of internationaal en Europees recht) kunnen hele besluitvormingsproces op losse schroeven zetten
- Zaakselectie, proefprocessen, organisatie afstand / uitstel van recht



Hoe houd je ze beheersbaar?

- Hangt af van de procespartij(en)
 - Ideële of collectieve doelstelling?
 - Professionaliteit procesvertegenwoordiging
 - Commercieel verdienmodel vertegenwoordiger
- Zaakselectie mogelijk?
 - Niet-geselecteerden moeten instemmen met aanhouden besluitvorming
 - Aansturen op pro-forma rechtsmiddel?
 - Toezegging om ambtshalve besluiten te herzien na proefproces?
 - Medewerking gerecht